

Srečen otrok, ki mu ni treba znati brati že s tremi leti, plesati s štirimi leti in s petimi igrati na glasbilo ..., ampak preprosto sme odraščati kot otrok! Ali zmorete opustiti svoje skrite, velikokrat neizpolnjene želje in tista upanja, ki ste jih polagali na življenjsko pot svojih otrok, da bi izpolnili in dosegli, česar vi niste mogli doseči? Ali imate občutek, da otroci izražajo razočaranje nad tem, kakšni ste vi kot starši, ali vas brezpogojno sprejemajo takšne, kakršni ste? Ste se to kdaj vprašali?

Starši se velikokrat ne zavedajo, da ko si prizadevajo za uspešnost svojih otrok v šoli, v številnih krožkih in podobnem, spregledajo ali zadušijo tisto dragoceno, izvorno, kar je otrok prinesel s seboj in potem nima več priložnosti, da bi se razvilo in razcvetelo po prvotnem namenu. Vnaprej oblikujejo standarde, po katerih ocenjujejo uspešnost (vrednost) svojega otroka in posredno svojo uspešnost kot vzgojitelji ter iščejo načine, kako bi ga "oblikovali" (beri: spremenili) glede na sliko v svoji glavi. Starši so prepričani, da vedo, kaj je najbolje za njihovega otroka in kakšen bi moral postati (ni jim dovolj dobro, kar jim je poslal Stvarnik!). Zato ne izbirajo sredstev, da ga do tega tudi pripeljejo!

Pritiski so zelo hudi – nadaljevanje šolanja na srednji stopnji in fakulteti zahteva dokaj visoke šolske ocene, poleg tega starši velikokrat zmotno merijo svojo uspešnost z otrokovo uspešnostjo v šoli. In posledično začne tudi otrok svojo samopodobo in samozavest povezovati z ocenami. Toda zelo hitro se oboji znajdejo v začaranem krogu. Nekako tako, kakor bi si mislili: če imam hišo z bazenom in BMW, sem uspešen in sem lahko samozavesten; in če ima otrok petke v šoli, velja zanj isto!

Spoznanje, da je otrok "darilo" in je takšen, kakršnega smo "dobili", že obdarjen s premnogimi sposobnostmi, ki jih moramo med njegovim odraščanjem sami odkrivati ter se tudi sami ob njih učiti in spreminjati, lahko "vzgajanje" spremeni v čudovito avanturo, v kateri bomo raziskovali in spoznavali sebe ter spoznavali in odkrivali tudi to bitje, ki je naš otrok in prihaja iz povsem "svojega sveta"! Tako bomo že od malega prebujali v njem zavedanje, da je za nas vreden prav takšen, kakršen je, da se veselimo vsega, kar pri njem odkrijemo na novo, da smo mu hvaležni, ker nas njegov način odkrivanja in spoznavanja sveta in nas

samih spreminja in bogati. Seveda pa to deluje le, če si resnično tako tudi mislimo!

Ali ni zanimivo, kako se tega raziskovanja in spoznavanja otroka lotevamo z vso zavzetostjo prvi dve leti njegovega življenja, takoj pa, ko se začne "postavljati na noge" in nauči izražati svojo voljo, ko spozna, kaj je njemu všeč in kar mu ni, ga začnemo prepričevati, da mi to vemo bolje od njega?! Tako si starši velikokrat predstavljajo – vzgojo.

Naša notranja odprtost, da otrokovih dosežkov in izkazanih talentov ne primerjamo z vnaprej pričakovanimi in v naši glavi ustvarjenimi predstavami o njem, temveč da se iskreno veselimo in ga podpiramo v tem, kar je, bo od malega spodbujala njegovo samozavest. Otrok mora čutiti, da je sprejet in ljubljen, zaradi samega sebe – da je vreden. Zato je "vzgoja" bolj proces, v katerem starši pomagajo otroku spoznavati, kdo da je, ter se hkrati sami učijo in odkrivajo, kdo da so.

Zato je ta proces, v katerem otroci odraščajo, dvosmeren: z osebno govorico, iskrenostjo in pristnostjo (ne z vzgojnimi obrazci, povzetimi iz knjig!) starši otroku sporočajo, kdo so, in dopuščajo, da jih otrok pouči o sebi. Na primer: če je mama utrujena in bi rada počivala, otrok pa se želi igrati ali pogovarjati, mama to iskreno pove in se ne izgovori, "da ni primeren čas za igro, ker mora on narediti nalogo". Ali pa: če se oče dogovori s sinom, da mu bo popoldan pomagal reševati matematično nalogo, potem pa pride iz službe pozneje domov in je na sporedu že nogometno prvenstvo – mu iskreno pove, da je to razlog, zaradi katerega mu ne more pomagati, se opraviči za zamudo (!) in obljubi, da se mu bo posvetil po tekmi, do takrat pa naj sam naredi, kar bo znal. Če se otrok čuti upoštevan in enakovredno obravnavan, se pogloblja tudi zaupanje in spoštovanje do staršev.

Pri učenju je pomembno pogovarjati se z otrokom (in se včasih tudi pogajati). Pogovoriti se je treba, koliko odgovornosti lahko že prevzame pri skrbi za domače šolsko delo, koliko si on želi, da mu pri tem pomagata, koliko ste se vi pripravljene obvezati, da boste sodelovali pri učenju, oziroma se boste dogovorili, da vas prosi, ko bo potreboval pomoč. Zelo je pomembno, koliko ste vi pripravljene zaupati mu ter mu pustiti samostojnost in lastno odgovornost. Če otrok pri dogovoru sodeluje, je treba jasno določiti, katere odgovornosti bo prevzel in kdaj jih bo izpolnjeval. Glede na njegovo starost je naloga staršev oceniti, koliko odgovornosti se mu lahko naloži (beri: zaupa!). Ko starši osebno izrazijo zaupanje vanj, ga opogumijo, da te odgovornosti tudi prevzame.

Vedno pa bodite pripravljene priskočiti na pomoč, če se bo izkazalo, da jo potrebuje. Postopno stopnjujte njegov obseg odgovornosti in samostojnosti. Učenje mora postati otrokova skrb in on mora biti motiviran, da to nalogo opravi čim uspešneje – ne vi! Vi pa ste mu pri tem lahko v oporo, spodbudo in mu morda daste konkretno pomoč.

Kaj menite, koliko boste lahko odslej od-pustili, pozabili na stare vzorce ravnanja in otroka zagledali v novi luči? Boste lahko prepričljivi v svojem ravnanju in iskreni v izražanju sprejemanja otroka – četudi ne izpolnjuje vaših skritih pričakovanj in želja? Koliko je že prostora za novi način? Šele ko se sami poskušamo spremeniti, se zavedamo, koliko odpora moramo pri tem premagati! A le tako lahko razumemo, kako naporno je to tudi za drugega. Postni čas kliče po notranji spremembi in prinaša veliko spodbud – izkoristite jih. Zdaj je čas!

**Na svetu nisem zato, da bi izpolnil tvoja pričakovanja.
In tudi ti nisi tu, da bi izpolnil moja ...**